

מסורת הש"ס

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מג.

עין משפט
נר מצוה

ג א מ"י פ"ו מהל' מלכים
ה"ל פתח עין קל:
ד ב מ"י שם הל"ו:
ה ג מ"י שם הל"ו:
ו ד מ"י שם הל"ו:
ז ה מ"י שם הל"ו:
ח ו מ"י שם הל"ו:
ט ז מ"י שם הל"ו:
י ח מ"י שם הל"ו:
יא ט מ"י שם הל"ו:
יב י מ"י שם הל"ו:

תורה אור השלם

1. וישלח אתם משה
אלף למטה לצבא אתם
ואת פינחס בן אלעזר
הכהן לצבא וכלי הקדש
והוצאות
במבדב לא ו
2. והפדיתם מקברו אתו
אל מקדשם לפטופר
סוים פדוה שר
השבותים:

בראשית לו לו
3. ואלעזר בן חור
לו מבנות פוטאל לו
לאשה וחלד לו את
פתחם אלה ראשי אבות
הלויים למשפחותם:

שמות ו כה
4. ודברו השוטרים אל
העם לאמר מי ראש
אשר בנה בית חורש ולא
חנכו ילד וישב לביתו פן
ימות במלחמה ואיש
אחר יתקבצו: דברים כ ה
5. ומי ראש אשר נטע
קדם ולא חלל ילד וישב
לביתו פן ימות במלחמה
ואיש אחר יחללנו:

דברים כ ו
6. ומי ראש אשר נטע
אשה ולא נקחה ילד
חשוב לביתו פן ימות
במלחמה ואיש אחר
יחללנו: דברים כ ו
7. כי יקח איש אשה
חדשה לא יצא מצבא
ולא יעבר עליו לכל דבר
נקי יהיה לביתו שנה
אחת וישטח את אשתו
אשר לקח: דברים כ ה
8. ויטעו השוטרים לדבר
אל העם ואמרו מי
ראש אשר נטע ולא
חלל ילד וישב לביתו
פן ימות במלחמה
ואיש אחר יחללנו:
דברים כ ח

לבינים בשרון. מקום הוא ששמו שרון ואין הקרקע יפה ללבינים
ולא היו דבר קיימאלי שפעמיים נרץ למדשה בשבע שנים: ואלו שאין
זוין ממקומן. דהך דלעיל הולכין עד לספר ושם שומעין דברי כהן
ומחרין מן המערכה לארץ ישראל ואינם מחרין לבתיים אלא עוסקין
בסיפוק מים ומזון להוליך מלחמה
ואלו אין זיוין ממקומן אפילו ללכת
עד הספר ולשוב ע"פ כהן: הכונה
ביום ומנו. ולא דר בו עדיין שנה:
וכן הנוטע כרם וחללו. ועדיין לא
עברה שנה רביעית עליו שלמה:
נקי יסיה לבינו. בשביל צימו:
יסיה. רביא הוא. הוסף לך היה
אחרת להיות כו: גמ' יכול
דברים של עמלן. יכול שהדברים
הללו שהם אומרים מי האיש אשר
בנה וגו' של עמלן הן ולא היה כהן
אומן אלא השוטרים: פ"ל ויספו
השוטרים. לדבר אל העם ואמרו
מי האיש וגו'. ויספו משמע שדבר
זה הם מוספים משלהם: הרי דברים
של עמלן אמור. שהדבר זה לבדו
הן מוספין על של כהן מדע השמא
נבי נטע וגבי אירם אשה לא כתיב
ויספו והכא כתיב ויספו ש"מ עד
הנה דברי כהן ואלו ז' הן מוספים:
הא מה אני מקיים ודברו השוטרים:
בבנה ונטע ואירם: בדברי משוח
מלחמה הכסוב מדבר. שהכהן
אומר והשוטרים משמיעין אותם:
מוגש עד ודברו. דהיינו שנת
ישראל אחס קרבים וגו' עד להשיע
אחס: מי האיש. רביא הוא דמני
למיכבד מי אשר בנה. ומדלל כתיב
אשר בית בנה דרוש ביה בנה מ"מ.
והא דכתיב בית למעוטי בית שער
אכסדרה ומרפסת שהם עשויים
לדריסת רגל ולא ראויים לדור בהם:
ביום שער. בית כניסה שער החצר
להסוסף שם שומר הפתח: ולא
חנכו. מדלל כתיב (ו) חנך היו מעיטת
חנכו לזה ולא לאחר פרט לגזול
בית: כרבי יוסי הגלילי. דמתיירא:

מונחין בארון וכן הוא אומר וישלח אותם
משה אלף למטה לצבא אותם ואת פינחס
אותם אלו סנהדרין פינחס זה משוח מלחמה
וכלי הקדש זה ארון ולוחות שבו והוצאות
התרועה אלו השופרות תנא לא לחנם הלך
פינחס למלחמה אלא ליפרע דין אבי אמו
שנאמר והמדנים מכרו אותו אל מצרים וגו'
למימרא דפינחס מיוסף אתי והא כתיב
ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטאל לו
לאשה פ"מאי לא דאית מיתרו שפיטם עגלים
לעבודת כוכבים לא מיוסף שפיטם ביצרו
והלא שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה
בן שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים
ידרוג נשיא מישראל אלא אי אבוב דאימיה
מיוסף אימיה דאימיה מיתרו ואי אימיה
דאימיה מיוסף אבוב דאימיה מיתרו דיקא
נמי דכתיב מבנות פוטאל חרי משמע שמע
מינה: מתני' ודברו השוטרים אל העם
לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא
חנכו ילד וישב לביתו וגו' אחד הבונה בית
החבן בית הבקר בית העצים בית האוצרות
אחד הבונה ואחד הלוקח ואחד היוורש ואחד
שנתן לו מתנה יומי האיש אשר נטע כרם
ולא חללו וגו' אחד הנוטע כרם ואחד הנוטע
חמשה אילני מאכל ואפילו מחמשת המינין
אחד הנוטע ואחד המברך ואחד המרכיב
ואחד הלוקח ואחד היוורש ואחד שנתן לו
מתנה יומי האיש אשר ארש אשה וגו' אחד
המאמר את הבתולה ואחד המאמר את
האלמנה אפ' שומרת יבם ואפ' שמע שמת
אחיו במלחמה חזר ובא לו כל יאלו (ו) ואלו
שומעין דברי כהן מערכי מלחמה וחזרין ומספקין מים ומזון ומתקנין את
הדרכים ואלו שאינן חזרין יבונה בית שער אכסדרה ומרפסת והנוטע
ארבע אילני מאכל וחמשה אילני סרק המחזיר את גרושתו אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממורת ונתינה לישראל בת ישראל למזמר ולנתין לא היה חזר רבי יהודה
אומר אף הבונה בית על מכונו לא היה חזר ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבינים בשרון לא היה חזר
אלו שאין זיוין ממקומן בנה בית וחנכו נטע כרם וחללו הנושא את ארוסתו הכונם את יבמתו שנא'
נקי יהיה לביתו שנה אחת לביתו זה ביתו יהיה זה כרמו ושמה את אשתו זו אשתו אשר לקח להביא את
יבמתו אין מספקין (לחם) מים ומזון ואין מתקנין את הדרכים: גמ' תנו רבנן ודברו השוטרים יכול
דברים של עצמן כשהוא אומר ויספו השוטרים הרי דברים של עצמן אמור הא מה אני מקיים ודברו השוטרים
בדברי משוח מלחמה הכתוב מדבר הא כיצד כהן מדבר ושומר משמיע תני חרא כהן מדבר ושומר משמיע
ותניא אידיך כהן מדבר וכהן משמיע ותניא אידיך שומר מדבר ושומר משמיע אמר אביי הא כיצד מוגש ועד
ודברו כהן מדבר וכהן משמיע מודברו עד ויספו כהן מדבר ושומר משמיע מיוספו ואידיך שומר מדבר ושומר
משמיע: מי האיש אשר בנה בית חדש כו: תנו רבנן אשר בנה אין לי אלא אשר בנה לקח וירש ונתן לו
במתנה מנין ת"ל מי האיש אשר בנה בית אין לי אלא בית מנין לרבות בית החבן ובית הבקר ובית העצים
ובית האוצרות ת"ל אשר בנה מכל מקום יכול שאני מרבה אף הבונה בית שער אכסדרה ומרפסת תלמוד
לומר בית מה בית הראוי לדירה אף כל הראוי לדירה ר' אליעזר בן יעקב אומר בית כמשמעו לא חנך ולא
חנכו פרט לגזול לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר ורך הלבב זה המתירא
מעבירות

שפיטם. וילול וכנס אותו ולא יחשבו: והלא שפיטם מבזים אותו.
כדאמרין באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פב): לפיכך הולכין ליתסו שם
פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן: פרי פוטי. מדלל כתיב פוטאל:
מתני' ביום האוצרות. לאוצר יין שמן ומבואה: ואחד הלוקח.
בית בניו שהרי אלו הוא חדש.
ובגמרא מרביין ליה מקרא: חמשה
אילני מאכל. דבהיה הוי כרם שמים
כנגד שמים ואחת יואנה וזב:

זה

ואפילו מה' מינין. מנשרפין: (ו)
חילול. בשנת הרביעית לנתינתו
שחלל את הפירות במעות כדרך
מעשר שני ומעלה את המעות
לירושלים ואוכלן כדכתיב (ויקרא יט)
קדש הלולים וגמר קדש ממעשר:
ה"ג כל אלו שומעין דברי כהן
מערכי מלחמה ומזורין. כמו שומעין
דברי מערכי מלחמה של כהן כלומר
שהכהן אומר להן: סרק. כגון
ארוס ושקמים שאין עץ פרי:
וסמחור גרושפו. ואירסה אינו חזר
שאינה מדשה לו וקרא אלהה מדשה
קפיד דכתיב כי יקח איש אשה
חדשה (דברים כ): אלמנה. ואירסה
כהן גדול אינו חזר בשבילה
לדמעוט מולא לקחה מדלל כתיב
ולא לקח: על מכונו. סמרו ונגלו
נמדה ראשונה אינו חזר דלאו
חדש הוא הואיל ולא חידש להוסף
עליו ואפילו אלו אינו חדש וגרע
מהלוקח והיוורש: אף הכונה בים

(א) ב"ב קט: (סנהדרין פב):
(ב) נשטח הדיוט וכן
במשה ליתא (ג) נלקמן
מד: (ד) ס"ל חס כו.
(ה) נמנכר ס"ל (ו) נכלים
פ"ד מ"ו (ז) ודברים כ.
(ח) נלקמן מד: (ט) נלקמן
מד:

הנהגות הב"ח

(א) בהשגת כל אלו שומעין
כ"ל וזוית ואלו נמנכר:
(ב) רש"י ד"ה ופסלו וכו'
מנשרפין המיד וזוית
מ"ה ולא חילול וכו'
שמוחלל את הפירות:
(ג) ד"ה ולא וכו' כתיב
ולא חנך:

מוסף רש"י

שפיטם אבי אמו. יתרו.
לאוצר אבי פנחס לקח
מבנות יתרו, דכתיב ואלעזר
בן אהרן לקח לו מבנות
פוטאל לו לאשה, ומרפסת
בגמרא פוטאל זה יתרו
שפיטם עגלים לעבודת
כוכבים (סנהדרין פב).
אחד הבונה ואחד
הלוקח ואחד היוורש.
וכן דין המאמר בכל מקום
דהא דפשיטא ליה תנא
ברשא ואחיו הפני שנה
לשמיעטו שהוא שיה לו
הוא שנה אחרי (סוטה

